

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 11. junij 2019

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravnini	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Rešitev prevoda

OR

Romul je poslal odposlance okrog sosedov, da bi prosili za zvezo z novim ljudstvom. Rimskim odposlancem niso nikjer dobrohotno prisluhnili: sosedje so jih obenem zaničevali in se hkrati bali razraščanja njihove moči. Rimljani so to težko prenesli in stvar se je začela sprevračati v nasilje. Romul je torej Neptunu priredil veličastne igre. Nato je ukazal, naj o dogodku obvestijo sosede. Prišlo jih je veliko, da bi videli novo mesto. Že je prišla tudi množica Sabinecev z otroki in ženami. Ko so povabljeni videli obzidje in mesto, so se začudili, da je rimsko mesto zraslo v tako kratkem času. Ko je prišel čas za igre, so se rimski mladeniči na dani znak razkropili, da bi ugrabili dekleta. Žalostni starši so zbežali, pri tem tožili, da je bilo kršeno gostoljubje, in klicali na pomoč bogove. Ogorčenost ugrabljenih deklet ni bila nič manjša. Sam Romul pa je hodil okrog deklet in govoril, da se je to zgodilo zaradi ošabnosti Sabinecev, ker so zavrnili zakonsko zvezo. Tu so bila tudi dobrikanja mož, strast in ljubezen, ki imajo največji učinek na ženski značaj.

VR

Romul je okrog sosednjih ljudstev poslal odposlance, ki naj bi prosili za zakon z novim ljudstvom. Rimskim odposlancem niso nikjer dobrohotno prisluhnili: sosedje so jih obenem zaničevali in se hkrati bali razraščanja njihove moči. Rimljani so to težko prenesli in stvar se je nedvomno začela sprevračati v nasilje. Da bi dal Romul temu primeren čas in prostor, je priredil veličastne igre Neptunu. Nato je ukazal, naj o dogodku obvestijo bližnja ljudstva. Prišlo jih je veliko, da bi videli novo mesto. Že je prišla tudi množica Sabinecev z otroki in ženami. Ko so povabljeni videli obzidje in mesto, so se začudili, da je rimsko mesto zraslo v tako kratkem času. Ko je prišel čas za predstavo in so bile njihove misli usmerjene tja, se je rimska mladina na dani znak razkropila, da bi ugrabila dekleta. Žalostni starši so zbežali, pri tem tožili, da je bilo kršeno gostoljubje, in klicali na pomoč bogove. Ogorčenost ugrabljenih deklet ni bila nič manjša. Sam Romul pa je hodil okrog deklet in govoril, da se je to zgodilo zaradi ošabnosti Sabinecev, ker so zavrnili zakonsko zvezo. Tu so bila tudi dobrikanja mož, strast in ljubezen, ki imajo največji učinek na ženski značaj.

Skupno število točk izpitne pole 1 OR/VR: 60

IZPITNA POLA 2

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Delež tega dela izpitne pole v končni oceni splošne mature je na obeh ravneh 20 %.

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravilnih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Positivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni ("spreganje adjektiva", tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo v skladu z navodili Državne predmetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu DPK SM) za latinščino (glej primere nalog v poglavju 5.3.1):

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril):

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

Rešitve nalog izpitne pole 2

A) Jezik

Naloga	Točke	Rešitev																																															
1	5	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Osebnne glagolske oblike</th> <th colspan="3">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Os.</th> <th>Št.</th> <th>Nak. Čas</th> <th>Nač.</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Nač. in</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>amemus (1. vrst.)</td> <td>1.</td> <td>pl.</td> <td>konj.</td> <td>akt.</td> <td>redire (4. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>pres.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>da (7. vrst.)</td> <td>2.</td> <td>sg.</td> <td>imp.</td> <td>–</td> <td>invidere (11. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>pres.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>fecerimus (9. vrst.)</td> <td>1.</td> <td>pl.</td> <td>ind.</td> <td>fut. II</td> <td>–</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Osebnne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike			Glagol	Analiza			Glagol	Analiza			Os.	Št.	Nak. Čas	Nač.	Oblika	Čas	Nač. in	amemus (1. vrst.)	1.	pl.	konj.	akt.	redire (4. vrst.)	inf.	pres.	akt.	da (7. vrst.)	2.	sg.	imp.	–	invidere (11. vrst.)	inf.	pres.	akt.	fecerimus (9. vrst.)	1.	pl.	ind.	fut. II	–			
Osebnne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike																																															
Glagol	Analiza			Glagol	Analiza																																												
	Os.	Št.	Nak. Čas		Nač.	Oblika	Čas	Nač. in																																									
amemus (1. vrst.)	1.	pl.	konj.	akt.	redire (4. vrst.)	inf.	pres.	akt.																																									
da (7. vrst.)	2.	sg.	imp.	–	invidere (11. vrst.)	inf.	pres.	akt.																																									
fecerimus (9. vrst.)	1.	pl.	ind.	fut. II	–																																												
Skupaj	5																																																

Naloga	Točke	Rešitev																												
2	4	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="3">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> <th>Spol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>mea (1. vrst.)</td> <td>svojilni zaimek</td> <td>vok.</td> <td>sg.</td> <td>f.</td> </tr> <tr> <td>nobis (5. vrst.)</td> <td>osebni zaimek</td> <td>dat.</td> <td>pl.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>mi (7. vrst.)</td> <td>osebni zaimek</td> <td>dat.</td> <td>sg.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>illa (10. vrst.)</td> <td>kazalni zaimek</td> <td>ak.</td> <td>pl.</td> <td>n.</td> </tr> </tbody> </table>	Zaimek	Vrsta	Analiza			Sklon	Število	Spol	mea (1. vrst.)	svojilni zaimek	vok.	sg.	f.	nobis (5. vrst.)	osebni zaimek	dat.	pl.	m.	mi (7. vrst.)	osebni zaimek	dat.	sg.	m.	illa (10. vrst.)	kazalni zaimek	ak.	pl.	n.
Zaimek	Vrsta	Analiza																												
		Sklon	Število	Spol																										
mea (1. vrst.)	svojilni zaimek	vok.	sg.	f.																										
nobis (5. vrst.)	osebni zaimek	dat.	pl.	m.																										
mi (7. vrst.)	osebni zaimek	dat.	sg.	m.																										
illa (10. vrst.)	kazalni zaimek	ak.	pl.	n.																										
Skupaj	4																													

Naloga	Točke	Rešitev
3	4	<p>♦ Omnes rumores senum a nobis aestimentur unius assis.</p>
Skupaj	4	

Naloga	Točke	Rešitev
4.1	1	♦ akuzativ z infinitivom
	2	♦ da je toliko poljubov
4.2	1	♦ absolutni ablativ
	2	♦ ko življenje ugasne/ko se življenje konča
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Rešitev		
5.1	4	♦		
		Izpis	Analiza	
		Vezna beseda	cum	podredni veznik
		Glagolska oblika	occidit	Utemeljitev časa in naklona: indikativ prezenta za izražanje istodobnosti za sedanjim časom (izražanje splošne resnice)
5.2	4	♦		
		Izpis	Analiza	
		Vezna beseda	ne	podredni veznik
		Glagolska oblika	possit	Utemeljitev časa in naklona: konjunktiv prezenta za izražanje istodobnosti za sedanjim časom
Skupaj	8			

Naloga	Točke	Rešitev
6.1	3	♦ Poeta puellae suae imperat, ut det sibi basia mille, deinde centum.
6.2	5	♦ Omnes scimus soles occidere et redire posse, sed mortalibus noctem perpetuam dormiendam esse.
Skupaj	8	

B) Književnost

Naloga	Točke	Rešitev																		
1	15	♦																		
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Avtor</th> <th>Delo</th> <th>Literarna zvrst</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Cesar</td> <td>Galska vojna</td> <td>historiografija/spomini</td> </tr> <tr> <td>Cicero</td> <td>Govor(i) proti Katilini</td> <td>govorništvo</td> </tr> <tr> <td>Katul</td> <td>Pesmi</td> <td>lirika</td> </tr> <tr> <td>Salustij</td> <td>Katlinova zarota</td> <td>historiografija/monografija</td> </tr> <tr> <td>Kornelij Nepot</td> <td>O slavnih možeh</td> <td>historiografija/biografija</td> </tr> </tbody> </table>	Avtor	Delo	Literarna zvrst	Cesar	Galska vojna	historiografija/spomini	Cicero	Govor(i) proti Katilini	govorništvo	Katul	Pesmi	lirika	Salustij	Katlinova zarota	historiografija/monografija	Kornelij Nepot	O slavnih možeh	historiografija/biografija
Avtor	Delo	Literarna zvrst																		
Cesar	Galska vojna	historiografija/spomini																		
Cicero	Govor(i) proti Katilini	govorništvo																		
Katul	Pesmi	lirika																		
Salustij	Katlinova zarota	historiografija/monografija																		
Kornelij Nepot	O slavnih možeh	historiografija/biografija																		
Skupaj	15																			

Naloga	Točke	Rešitev
2	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	20	

Naloga	Točke	Rešitev
3	15	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	15	

Skupno število točk izpitne pole 2 OR/VR: 35 + 50 = 85